
TWEE ZELDZAME GASTEN IN BELGISCHE WATEREN: DE GEHOORNDE SLIJMVIS PARABLENNIUS GATTORUGINE (L., 1758) EN DE RODE BANDVIS CEPOLA RUBESCENS L., 1766.

G. RAPPÉ

De afgelopen periode is niet alleen gekenmerkt geweest door een historische reeks stormen, maar ook door enkele opmerkelijke vangsten van vissoorten die normaal niet of uiterst zelden de Noordzee binnenkomen. De beide soorten die het onderwerp van deze nota vormen komen normaal zuidelijker van onze wateren voor, tot in Het Kanaal, en langs de westkust van de Britse Eilanden tot Schotland.

Op 13 februari 1990 werd een Gehoornde Slijmvis *Parablennius gattorugine* van ongeveer 10 cm gevangen bij de Stroom Bank (Binnenstroombank) door de O.455 (meded. E. ENEMAN, Oostende). Dit was echter geen alleenstaand geval: enkele weken eerder, rond 25 januari, werd eveneens een exemplaar gevangen in de Westerschelde, blijkens een krantenbericht in "De Stem" van 26 januari (zie elders in deze Strandvlo). Ditzelfde krantenbericht meldt nog dat het van vóór 1940 geleden is dat deze soort nog in Nederland is gezien. Ze werd echter in november 1980 waargenomen in de Oosterschelde. Voor ons land moeten wij zo ver niet terug in de tijd: tijdens de zomer van 1988 (of 1987?) heeft de heer BLANCQUAERT (Ledeberg) een exemplaar van 3-4 cm gevangen op de golfbreker west van het staketsel te Nieuwpoort.

De vangsten van de tweede soort, de Rode Bandvis *Cepola rubescens*, zijn nog spectaculairder. Ondanks het lage totaal van slechts drie exemplaren, is de term "invasie" hier op zijn plaats. Deze exemplaren werden gescheiden in tijd en ruimte gevangen door verschillende vissersvaartuigen. Wij mogen genoegzaam aannemen dat er meer exemplaren de Noordzee zijn binnengekomen.

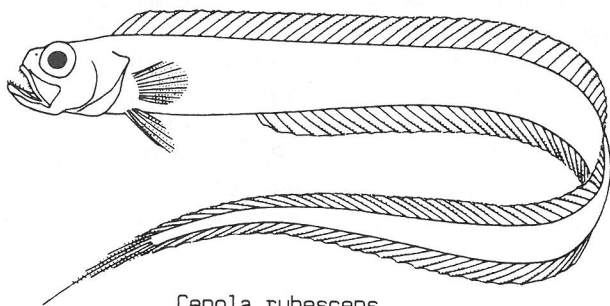
Het eerste exemplaar werd in de nacht van 17 op 18 februari 1990 gevangen door de O.190, ter hoogte van de "pisboei", Nieuwpoort Bank. Het exemplaar was 47 cm lang. De volgende nacht werd door O.255 een exemplaar van 56 cm gevangen buiten de Oostende Bank en in de nacht van 24 op 25 februari ving O.468 een exemplaar van 42 cm bij de Kwinte Bank. Alle exemplaren werden levend, maar in slechte conditie aan wal gebracht en geschonken aan het Zeequa-

rium van Oostende. Daar hebben ze nog slechts korte tijd geleefd. Eén ervan viel als slachtoffer van een Zeedonderpad *Myoxocephalus/Taurulus* sp., maar werd door de oplettende beheerder gerecupereerd. Deze soort werd voorheen maar één keer, in de jaren zeventig, vastgesteld voor onze kust. In Nederland werd ze nog niet waargenomen, hoewel de huidige invasie mogelijks ook de kustwateren van onze noorderburen heeft bereikt.

De Rode Bandvis leeft normaal in verticale hopen in stevige modderbodems. Aangenomen wordt dat de hevige stormen de bodems zodanig hebben verstoord dat de vissen gedoemd zijn een tijd vrijzwemmend door te brengen. Door hun ingegraven leefwijze zijn ze waarschijnlijk slecht aangepast om de hevige stromingen die gepaard gaan met deze stormen te trotseren en "spoelen" ze zo de Noordzee in.

Met dank aan Eddy ENEMAN (Zeeaquarium, Oostende), August GOETHAELS (Oostende) en Dirk BLANCQUAERT (Ledeberg).

Kapelstraat, 3
9890 Ursel

Cepola rubescens
(naar WHEELER, 1978)